

Inšpektorát práce Trenčín

R O Z B O R

**pracovných úrazov,
ochorení súvisiacich s prácou
a závažných priemyselných havárií
v organizáciách v pôsobnosti IP Trenčín**

za 1. polrok 2013

**Vypracoval : Ing. Daniela Gerliczyová
oddelenie ekonomiky, prevádzky
a informatiky**

**Schválil : Mgr. Iveta Miksová
hlavná inšpektorka práce**

júl 2013

1. Závažné pracovné úrazy

1.1	Vývoj ZPÚ	3
	- prehľad ZPÚ podľa odvetví	3
	- prehľad ZPÚ podľa zdrojov úrazu	4
	- prehľad ZPÚ podľa príčin	4
	- prehľad ZPÚ podľa vekových kategórií	5
	- prehľad ZPÚ podľa dňa v týždni	5
1.2	Závažné priemyselné havárie	6
1.3	Choroby z povolania	6

2. Registrované pracovné úrazy

	- prehľad RPÚ podľa odvetví	7
	- prehľad RPÚ podľa okresov	8
	- prehľad RPÚ podľa zdrojov	8
	- prehľad RPÚ podľa príčin	9
	- prehľad RPÚ podľa vekových kategórií	9
	- prehľad RPÚ podľa dňa v týždni	10
	- prehľad RPÚ podľa mesiaca	10

1. Závažné pracovné úrazy

V nasledovnom rozbere budeme pracovné úrazy vyhodnocovať jednotne ako SPÚ, ŤPÚ, RPÚ, aby bolo možné sledovať vývoj v tejto oblasti.

SPÚ – Smrteľný pracovný úraz s následkom smrti postihnutého

ŤPÚ – Ťažký pracovný úraz s ťažkou ujmom na zdraví,

RPÚ – Registrovaný pracovný úraz

V organizáciách patriacich do pôsobnosti dozoru Inšpektorátu práce Trenčín došlo v 1. polroku 2013 k 1 smrteľnému pracovnému úrazu (SPÚ).

V hodnotenom období bolo zaevidovaných 8 pracovných úrazov, klasifikovaných ako ťažká ujma na zdraví (ŤPÚ).

1.1 Vývoj ZPÚ

Prehľad počtu SPÚ a ŤPÚ podľa odvetví

Kód	Odvetvie podľa ŠKEČ	SPÚ	ŤPÚ
0103	Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a lesn.		
1033	Priemyselná výroba	1	3
3535	Dod. el. plyn. pary		
3639	Dodávka a čistenie vody		
4143	Stavebníctvo		
4547	Veľkoobchod, maloobchod		1
4953	Doprava a skladovanie		2
5556	Ubytovanie, rešt. služby		
5863	Informácie a komunikácie		
6466	Financie a poisťovníctvo		
6868	Nehnutelnosti		
6975	Odb. ved. a techn. činnosti		
7782	Admin. služby		
8484	Verejná správa		1
8585	Vzdelávanie		1
8688	Zdravotníctvo		
9093	Umenie, zábava, rekr.		
9496	Ostatné činnosti		
	Spolu	1	8

Zdroje SPÚ a ŤPÚ

Skupina zdrojov		SPÚ				ŤPÚ			
		polrok 2012		polrok 2013		polrok 2012		polrok 2013	
		počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
I.	Dopravné prostriedky					3	30,0	3	37,5
II.	Žeriavy, výtahy					1	10,0		
III.	Stroje /hnacie, pom., obrábacie/					4	40,0		
IV.	Cesty, schody, rebríky			1	100,0			3	37,5
V.	Zemina, materiál, predmety	2	100,0						
VI.	Náradia, nástroje, prístroje								
VII.	Priem. škodliviny,...								
VIII.	Kotly, nádoby ...								
IX.	Elektrina								
X.	Ludia, zvieratá, prírodné živly								
XI.	Iné zdroje					2	20,0	2	25,0
SPOLU		2	100	1	100	10	100	8	100

Príčiny SPÚ a ŤPÚ

kód	Príčina	SPÚ				ŤPÚ			
		polrok 2012		polrok 2013		polrok 2012		polrok 2013	
		počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
1	Chybný alebo nepriaznivý stav zdroja					2	20,0	1	12,5
2	Chýbajúce, nedostatočné ochr.zariadenia	1	50,0						
3	Chýbajúce, nedost.ochr.pomôcky								
4	Nepriaznivý stav, chybné uspor.pracov.								
5	Nedostatky v osvetlení, hluk, otrasy								
6	Nesprávna organizácia práce								
7	Neoboznámenie s podm.bezp.práce								
8	Nebezpečný postup alebo spôsob práce					2	20,0	1	12,5
9	Odstránenie, nepoužívanie bezp.zariad.								
10	Nepoužívanie osob. ochr.prostriedkov								
11	Ohrozenie inými osobami							2	25,0
12	Nedostatky osob.predpokl., riziko práce					4	40,0	2	25,0
13	Ohrozenie zvieratami,...							1	12,5
14	Nezistené príčiny	1	50,0	1	100,0	2	20,0	1	12,5
SPOLU		2	100	1	100	10	100	8	100

Vekovú štruktúru pracovníkov, ktorí v hodnotenom období utrpeli pracovné úrazy znázorňuje nasledovná tabuľka a graf :

Vekové kategórie	SPÚ				ŤPÚ			
	polrok 2012		polrok 2013		polrok 2012		polrok 2013	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
do 18 rokov								
18 - 30 rokov					1	10,0	2	25,0
31 - 40 rokov					2	20,0	2	25,0
41 - 50 rokov	1	50,0	1	100,0	2	20,0	3	37,5
51 - 60 rokov	1	50,0			5	50,0	1	12,5
nad 60 rokov								
SPOLU	2	100	1	100	10	100	8	100

Štruktúru a vývoj výskytu SPÚ a ŤPÚ **podľa dňa vzniku úrazu** v rámci týždňového cyklu zobrazuje nasledovná tabuľka:

deň v týždni	SPÚ				ŤPÚ			
	polrok 2013		polrok 2012		polrok 2013		polrok 2012	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
pondelok					2	25,0	1	10,0
utorok							2	20,0
streda	1	100,0	2	100,0	2	25,0	6	60,0
štvrtok					2	25,0	1	10,0
piatok					1	12,5		
sobota					1	12,5		
nedeľa								
SPOLU	1	100	2	100	8	100	10	100

1.2. Závažné priemyselné havárie

V sledovanom období neboli zaregistrované závažné priemyselné havárie.

1.3. Choroby z povolania

V sledovanom období IP Trenčín zaevidoval 17 hlásení chorôb z povolania a ohrození chorobou z povolania. Vo väčšine prípadov to bolo ochorenie kostí, kĺbov, svalov, ciev, nervov končatín spôsobené vibráciami.

2. Registrované pracovné úrazy

Za I. polrok 2013 do termínu spracovania predmetného rozboru bolo zaslaných na IP Trenčín z 376 organizácií celkove 650 záznamov týkajúcich sa RPÚ, čo je o 71 menej ako v 1. polroku 2012. Z celkového počtu ostatných registrovaných pracovných úrazov išlo v 221 prípadoch o pracovné úrazy žien.

Prehľad RPÚ podľa odvetví

ŠKEČ	Názov ŠKEČ	polrok	
		2013	2012
0103	Poľnohospodárstvo,poľovníctvo a lesn.	26	38
1033	Priemyselná výroba	332	370
3535	Dod. el. plyn. pary		2
3639	Dodávka a čistenie vody	18	16
4143	Stavebníctvo	26	25
4547	Veľkoobchod, maloobchod	90	103
4953	Doprava a skladovanie	47	53
5556	Ubytovanie, rešt. služby	6	10
5863	Informácie a komunikácie	1	2
6466	Financie a poisťovníctvo	1	8
6868	Nehnutelnosti	3	
6975	Odb. ved. a techn. činnosti	8	7
7782	Admin. služby	20	34
8484	Verejná správa	14	9
8585	Vzdelávanie	28	29
8688	Zdravotníctvo	26	12
9093	Umenie, zábava, rekr.	3	3
9496	Ostatné činnosti	1	
	Spolu	650	721

Prehľad počtu RPÚ podľa okresov

OKRES	polrok 2013	polrok 2012
Bánovce n/ Bebravou	60	49
Ilava	92	111
Myjava	29	22
Nové Mesto n/Váhom	80	96
Partizánske	33	27
Považská Bystrica	46	50
Prievidza	117	144
Púchov	51	81
Trenčín	142	141
Spolu	650	721

Prehľad RPÚ podľa zdrojov

Zdroj	Názov	polrok	2013	polrok	2012
		počet	%	počet	%
I.	Dopravné prostriedky	42	6,5	51	7,1
II.	Zdvíhadlá a dopravníky	17	2,6	22	3,1
III.	Stroje /hnacie, pomocné, obrábacie/	103	15,8	100	13,9
IV.	Cesty, schody, rebríky - pády osôb	195	30,0	190	26,4
V.	Zemina, materiál	181	27,8	225	31,2
VI.	Náradia, nástroje, prístroje	71	10,9	82	11,4
VII.	Priem. škodliviny, horúce predmety	11	1,7	6	0,8
VIII.	Kotly, nádoby a vedenie pod tlakom			2	0,3
IX.	Elektrina	1	0,2		
X.	Ľudia, zvieratá, prírodné živly	15	2,3	24	3,3
XI.	Iné zdroje-zábava, šport,...	14	2,2	19	2,6
SPOLU		650	100	721	100

Výsledky v tabuľke ukazujú, že najčastejšou skupinou zdrojov úrazov je skupina IV - cesty, schody, rebríky - pády osôb, kde sa stalo 195 RPÚ, čo je 30 % z celkového počtu. Za touto skupinou nasledujú úrazy zaradené do skupiny V – zemina, materiál, ktorých bolo zaregistrovaných 181 čo predstavuje 27,8 %.

Prehľad RPÚ podľa príčin

Príčina	Názov	polrok 2013		polrok 2012	
		počet	%	počet	%
1	Chybný alebo nepriaznivý stav zdroja	22	3,4	14	1,9
2	Chýbajúce, nedostatočné ochr.zariadenia		0,0	4	0,6
3	Chýbajúce, nedostatočné ochr.pomôcky		0,0	1	0,1
4	Nepriaznivý stav, chybné uspor.pracov.	16	2,5	12	1,7
5	Nedostatky v osvetlení, hluk, otrasy				
6	Nesprávna organizácia práce				
7	Neoboznámenie s podmienkami bezp.práce		0,0	1	0,1
8	Nebezpečný postup alebo spôsob práce	32	4,9	36	5,0
9	Odstránenie, nepoužívanie bezp.zariad.		0,0	3	0,4
10	Nepoužívanie osob. ochr.prostriedkov	4	0,6	6	0,8
11	Ohrozenie inými osobami	12	1,8	23	3,2
12	Nedostatky osob.predpokl.	538	82,8	595	82,5
13	Ohrozenie zvieratami a prírodnými živlami	16	2,5	20	2,8
14	Nezistené príčiny	10	1,5	6	0,8
SPOLU		650	100	721	100

Nedostatky osobných predpokladov a riziko práce - skupina 12 bola najčastejšou príčinou vzniku RPÚ. V tejto skupine bolo zaregistrovaných 538 úrazov, čo je 82,8 % z celkového počtu.

Ďalšími v poradí boli skupiny :

- 8 - používanie nebezpečných postupov, s počtom úrazov 32 t.j. 4,9 %
 1 - chybný stav zdroja, s počtom úrazov 22 t.j. 3,4 %

Prehľad RPÚ podľa vekových kategórií

Veková kategória	polrok 2013		polrok 2012	
	počet	%	počet	%
do 18 rokov	2	0,3		
18 - 30 rokov	158	24,3	201	27,9
31 - 40 rokov	150	23,1	168	23,3
41 - 50 rokov	150	23,1	168	23,3
51 - 60 rokov	170	26,2	169	23,4
nad 60 rokov	20	3,1	15	2,1
SPOLU	650	100	721	100

Z tabuľky vyplýva, že najviac RPÚ sa vyskytlo u postihnutých vo vekovej kategórii 51 - 60 rokov, kde počet dosiahol 170 postihnutých / 26,2 % /.
 Druhou skupinou je kategória 18 - 30 ročných s počtom 158 postihnutých / 24,3 % /.

Prehľad RPÚ podľa dňa v týždni

deň v týždni	polrok	2013	polrok	2012
	počet	%	počet	%
pondelok	151	23,2	137	19,0
utorok	118	18,2	136	18,9
streda	91	14,0	131	18,2
štvrtok	124	19,1	123	17,1
piatok	117	18,0	115	16,0
sobota	32	4,9	50	6,9
nedeľa	17	2,6	29	4,0
SPOLU	650	100	721	100

Najkritickejším dňom, kedy vznikajú pracovné úrazy, je pondelok. Na tento deň pripadá 151 / 23,2 % / RPÚ . Počet RPÚ sa v ďalších dňoch znižoval.

Prehľad RPÚ podľa mesiaca v roku

Mesiac	polrok	2013	polrok	2012
	počet	%	počet	%
január	148	22,8	120	16,6
február	126	19,4	136	18,9
marec	106	16,3	115	16,0
apríl	104	16,0	92	12,8
máj	127	19,5	117	16,2
jún	39	6,0	141	19,6
SPOLU	650	100	721	100

Zo štatistiky podľa mesiaca, kedy došlo v rámci roka ku vzniku RPÚ, bol spracovaný nasledujúci graf, z ktorého vyplýva, že najfrekvencovanejšími mesiacmi boli január /148/, február /126/ a máj /127/ . Najmenej RPÚ sa stalo v mesiaci jún /39/.